Biuletyn Europejski nr 2 (25)/ 2016*

SPIS TREŚCI

Informacje s. 2

Nowe akty prawne UE s. 4

Orzecznictwo Trybunału Sprawiedliwości UE s. 5

- Swobodny przepływ osób s. 5
- Swoboda świadczenia usług s. 5
- Podatki s. 6
- Cła s. 7
- Zabezpieczenie społeczne s. 7
- Ochrona środowiska s. 8
- Prawo telekomunikacyjne s. 9
- Własność przemysłowa s. 9
- Zamówienia publiczne s. 10

Orzecznictwo ETPC s. 11

Nowe pytania prejudycjalne polskich sądów administracyjnych s. 13

* Biuletyn opracowywany przez Wydział VII Prawa Europejskiego w Biurze Orzecznictwa NSA stanowi informację o wybranych aktach prawnych Unii Europejskiej i orzeczeniach Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej oraz aktach prawnych Rady Europy i orzeczeniach Europejskiego Trybunału Praw Człowieka, mogących mieć znaczenie dla orzecznictwa sądów administracyjnych; jest dostępny w bazie CBOIS oraz na stronie http://www.nsa.gov.pl/biuletyn-europejski.php.

Informacje

- 27 stycznia 2016 r. Naczelny Sąd Administracyjny skierował pytanie prejudycjalne do Trybunału Sprawiedliwości Unii Europejskiej w sprawie I FSK 1398/14 (zob. treść pytania – s. 13 niniejszego Biuletynu).
- 28 stycznia 2016 r. Komisja zapowiedziała dostosowanie przepisów podatkowych we wszystkich 28 krajach UE w celu skutecznej walki z agresywnymi praktykami podatkowymi dużych przedsiębiorstw. Projekty nowych przepisów mają umożliwić skoordynowane działania UE wobec firm uchylających się od podatków i będą bazować na opracowanych w październiku 2015 r. normach OECD mających na celu zapobieganie transferowi należności podatkowych do innych państw – tzw. BEPS (ang. Base Erosion Profit Shifting - erozja podstawy opodatkowania i transfer zysków).
- Od 18 stycznia 2016 r. pielęgniarze odpowiedzialni za opiekę ogólną, farmaceuci, fizjoterapeuci, przewodnicy górscy i pośrednicy w handlu nieruchomościami mogą drogą elektroniczną składać wnioski o uznanie ich kwalifikacji zawodowych w innych krajach członkowskich UE za pomocą systemu wymiany informacji na rynku wewnętrznym (system IMI). Tzw. Europejska legitymacja zawodowa (ang. European Professional Card – EPC) ułatwi swobodny przepływ pracowników poprzez uproszczenie procedury potwierdzenia kwalifikacji zawodowych, nie zastępuje jednak "tradycyjnych" procedur uznawania kwalifikacji zawodowych przewidzianych w dyrektywie 2005/36/WE w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych (Dz. Urz. UE L 255 z 30 września 2005 r., s.22). Nowe instrumenty są efektem wejścia w życie rozporządzenia wykonawczego Komisji (UE) 2015/983 z dnia 24 czerwca 2015 r. w sprawie procedury wydawania europejskiej legitymacji zawodowej oraz stosowania mechanizmu ostrzegania na podstawie dyrektywy 2005/36/WE (Dz. Urz. UE L 159 z 25 czerwca 2015 r., s. 27).
- 26 stycznia 2016 r. Komisja Europejska ogłosiła, że przeznaczy 63,8 mln euro na pierwsze w historii „projekty zintegrowane", które mają być finansowane w ramach programu LIFE na rzecz środowiska a zostały wprowadzone, aby zwiększyć skalę wdrożenia przepisów w zakresie ochrony środowiska oraz skuteczność finansowania planów opracowanych na szczeblu regionu, kilku regionów lub kraju. Środki z budżetu UE w wysokości 63,8 mln euro zostaną przeznaczone na projekty w Belgii, Niemczech, Włoszech, Polsce, Finlandii i Wielkiej Brytanii.
- 28 stycznia 2016 r. Komisja Europejska poinformowała, że zaostrza przepisy, aby zwiększyć bezpieczeństwo aut i zminimalizować ich negatywny wpływ na środowisko. Propozycje obejmują m.in. badanie emisyjności silników samochodowych w warunkach rzeczywistych a nie laboratoryjnych, wyrywkowe kontrole aut dopuszczonych już do rynku w danym kraju oraz wzmocnienie systemu homologacji. Projekt rozporządzenia zostanie przekazany do przyjęcia przez Parlament Europejski i Radę, a po wejściu w życie uchyli i zastąpi dyrektywę [ramową] Parlamentu Europejskiego i Rady 2007/46/WE z dnia 5 września 2007 r. ustanawiającą ramy dla homologacji pojazdów silnikowych i ich przyczep oraz układów, części i oddzielnych zespołów technicznych przeznaczonych do tych pojazdów (Dz. Urz. UE L 263 z 9 października 2007 r., s. 1).

- 28 stycznia 2016 r. po raz dziesiąty obchodzono w Unii Europejskiej Europejski Dzień Ochrony Danych Osobowych.
- 29 stycznia 2016 r. w siedzibie Komisji Europejskiej w Brukseli odbyło się pierwsze spotkanie platformy REFIT. Program REFIT (ang. Regulatory Fitness and Performance Program) to program, unijny mający na celu lepsze stanowienie prawa unijnego, jego uproszczenie i zwiększenie efektywności. Kierunek pracom platformy REFIT będą nadawać jej członkowie, głównie na podstawie wniosków obywateli zgłaszanych na podstronie internetowej programu „Lighten the Load" („Zmniejsz formalności").[1]

  W grudniu 2015 r. Parlament Europejski, Rada oraz Komisja Europejska przyjęły tymczasowy tekst międzyinstytucjonalnego porozumienia w sprawie sprawniejszego procesu legislacyjnego.
- 29 stycznia 2016 r. w siedzibie Europejskiego Trybunału Praw Człowieka w Strasburgu odbyło się oficjalne otwarcie kolejnego roku sądowego Trybunału, a także zorganizowane przez ETPC seminarium „Sądy międzynarodowe i krajowe w obliczu naruszeń praw człowieka na dużą skalę".
- ETPC opublikował statystyki za rok 2015. Według podanych danych Polska jest na 8 miejscu pod względem liczby toczących się postępowań (2,6% - 1700 zawisłych skarg – 100 skarg mniej niż w roku 2014). W 2015 r. ETPC zakomunikował Rządowi RP 760 skarg celem zajęcia stanowiska. ETPC wydał w 2015 r. 29 wyroków w sprawach przeciwko Polsce, przy czym w 20 stwierdził naruszenie EKPC. ETPC wydał 32 decyzje o niedopuszczalności oraz 17 decyzji skreślających skargę z przyczyn formalnych. ETPC wydał ponadto 142 decyzje w odniesieniu do spraw rozpatrywanych w procedurze uproszczonej w drodze ugody lub deklaracji jednostronnej. W 2015 r. globalna liczba rozpatrzonych przez ETPC spraw polskich wyniosła 2.285, przy czym 2.254 spraw zostało skreślonych lub uznanych za niedopuszczalne.[2]

[1] Zob. szerzej – podstrona programu REFIT - „Lighten the Load" („Zmniejsz formalności") - http://ec.europa.eu/priorities/democratic-change/better-regulation/feedback/index_en.htm

[2] Zob. szerzej informacje na stronie internetowej MSZ: http://www.msz.gov.pl/pl/polityka_zagraniczna/europejski_trybunal_praw_czlowieka/aktualnosci/statystyki_europejskiego_trybunalu_praw_czlowieka_za_2015_r_ oraz statystyki na stronie ETPC: http://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=reports&c

Nowe akty prawne UE

- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/4 z dnia 5 stycznia 2016 r. zmieniające rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 216/2008 w odniesieniu do zasadniczych wymagań w zakresie ochrony środowiska (Tekst mający znaczenie dla EOG) . Rozporządzenie weszło w życie 26 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 3 z 6 stycznia 2016 r., s. 1).
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/5 z dnia 5 stycznia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (UE) nr 748/2012 w odniesieniu do wdrożenia podstawowych wymogów w zakresie ochrony środowiska (Tekst mający znaczenie dla EOG) . Rozporządzenie weszło w życie 26 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 3 z 6 stycznia 2016 r., s. 3).
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/9 z dnia 5 stycznia 2016 r. w sprawie wspólnego przedkładania i udostępniania danych zgodnie z rozporządzeniem (WE) nr 1907/2006 Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie rejestracji, oceny, udzielania zezwoleń i stosowanych ograniczeń w zakresie chemikaliów (REACH) (Tekst mający znaczenie dla EOG). Rozporządzenie weszło w życie 26 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 3 z 6 stycznia 2016 r., s. 41).
- Rozporządzenie Komisji (UE) 2016/103 z dnia 27 stycznia 2016 r. zmieniające rozporządzenie (WE) nr 2099/2002 Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiające Komitet ds. Bezpiecznych Mórz i Zapobiegania Zanieczyszczeniu Morza przez Statki (COSS). Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie 17 lutego 2016 r. (Dz. Urz. UE L 21 z 28 stycznia 2016 r., s. 67).
- Rozporządzenie Rady (UE) 2016/72 z dnia 22 stycznia 2016 r. ustalające uprawnienia do połowów na 2016 rok dla niektórych stad ryb i grup stad ryb, stosowane w wodach Unii oraz – w odniesieniu do unijnych statków rybackich – w niektórych wodach nienależących do Unii oraz zmieniające rozporządzenie (UE) 2015/104. Niniejsze rozporządzenie weszło w życie 28 stycznia 2016 r. (Dz. Urz. UE L 22 z 28 stycznia 2016, s. 1).
- Zalecenie Komisji (UE) 2016/136 z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie wdrażania środków przeciwdziałających nadużyciom postanowień konwencji podatkowych (notyfikowane jako dokument nr C(2016) 271) (Dz. Urz. UE L 25 z 2 lutego 2016 r., s. 67).
- Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/93 z dnia 20 stycznia 2016 r. w sprawie uchylenia niektórych aktów wchodzących w skład dorobku Schengen. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie 22 lutego 2016 r. (Dz. Urz. UE L 26 z 2 lutego 2016 r., s. 1).
- Rozporządzenie wykonawcze Komisji (UE) 2016/137 z dnia 26 stycznia 2016 r. dotyczące klasyfikacji niektórych towarów według Nomenklatury scalonej. Niniejsze rozporządzenie wchodzi w życie 23 lutego 2016 r. (Dz. Urz. UE L 27 z lutego 2016 r., s. 1).

Orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości UE*

[*)W przypadku wyroków TSUE publikowane fragmenty stanowią wybrane cytaty lub tezy.]

Swobodny przepływ osób

Wyrok Trybunału z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie C-515/14 Komisja Europejska przeciwko Republice Cypryjskiej

Uchybienie zobowiązaniom państwa członkowskiego – Swobodny przepływ osób – Pracownicy – Artykuły 45 TFUE i 48 TFUE – Świadczenia emerytalne – Odmienne traktowanie ze względu na wiek – Urzędnicy państwa członkowskiego w wieku poniżej 45 lat, którzy wyjeżdżają z tego państwa członkowskiego w celu podjęcia działalności zawodowej w innym państwie członkowskim lub w instytucji Unii Europejskiej

*) Ze względu na nieuchylenie, ze skutkiem wstecznym od dnia 1 maja 2004 r., kryterium wieku zawartego w art. 27 ustawy 97 (I)/1997 o emeryturach zniechęcającego pracowników do opuszczenia państwa członkowskiego, z którego pochodzą, w celu podjęcia działalności zawodowej w innym państwie członkowskim, w instytucji Unii Europejskiej bądź też w innej organizacji międzynarodowej oraz utrzymującego sytuację, w której pracownicy migrujący, z jednej strony, w tym ci spośród nich, którzy są zatrudnieni w instytucjach Unii Europejskiej bądź w innej organizacji międzynarodowej są traktowani inaczej niż, z drugiej strony, urzędnicy, którzy swoją działalność wykonywali wyłącznie na Cyprze, Republika Cypryjska uchybiła zobowiązaniom ciążącym na niej na podstawie art. 45 TFUE i 48 TFUE oraz art. 4 ust. 3 TUE.

Swoboda świadczenia usług

Wyrok Trybunału (trzecia izba) z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie C-375/14 Postępowanie karne przeciwko Procura della Repubblica

Odesłanie prejudycjalne - Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE - Swoboda przedsiębiorczości - Swoboda świadczenia usług - Gry losowe - Wyrok Trybunału uznający za niezgodne z prawem Unii uregulowanie krajowe dotyczące koncesji na działalność w zakresie przyjmowania zakładów wzajemnych - Uporządkowanie systemu poprzez zorganizowanie nowego przetargu - Nieodpłatne zbycie prawa do korzystania z materialnych i niematerialnych składników majątkowych będących przedmiotem prawa własności, stanowiących sieć służącą do zarządzania zakładami wzajemnymi i ich przyjmowania - Ograniczenie - Nadrzędne względy interesu ogólnego - Proporcjonalność

*) Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one ograniczającemu przepisowi krajowemu takiemu jak ten rozpatrywany w postępowaniu głównym, który nakłada na koncesjonariusza obowiązek nieodpłatnego zbycia, z chwilą zaprzestania działalności z powodu upływu okresu, na jaki udzielono koncesji, prawa do korzystania z materialnych i niematerialnych składników majątkowych będących przedmiotem prawa własności oraz stanowiących sieć służącą do zarządzania zakładami wzajemnymi i ich przyjmowania, o ile ograniczenie to wykracza poza to, co konieczne do osiągnięcia celu rzeczywiście realizowanego przez ten przepis, czego ustalenie należy do sądu odsyłającego.

Podatki

Wyrok Trybunału (piąta izba) z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie C-335/14 Les Jardins de Jouvence SCRL przeciwko État belge

Odesłanie prejudycjalne – Podatki – Podatek od wartości dodanej – Szósta dyrektywa VAT – Zwolnienia – Artykuł 13 część A ust. 1 lit. g) – Zwolnienia świadczeń ściśle związanych z pomocą społeczną i zabezpieczeniem społecznym przez podmioty prawa publicznego lub inne podmioty uznane za podmioty o charakterze społecznym – Pojęcie świadczenia usług i dostaw towarów ściśle związanych z pomocą społeczną i zabezpieczeniem społecznym – Podmioty uznane za podmioty o charakterze społecznym – Kompleks mieszkaniowo-usługowy

*) Artykuł 13 część A ust. 1 lit. g) szóstej dyrektywy Rady 77/388/EWG z dnia 17 maja 1977 r. w sprawie harmonizacji ustawodawstw państw członkowskich w odniesieniu do podatków obrotowych – wspólny system podatku od wartości dodanej: ujednolicona podstawa wymiaru podatku, należy interpretować w ten sposób, że w ramach usług świadczonych przez kompleks mieszkaniowo-usługowy taki jak będący przedmiotem postępowania głównego, w odniesieniu do którego sąd odsyłający powinien dokonać oceny dotyczącej jego społecznego charakteru, z uwzględnieniem w szczególności okoliczności wskazanych w niniejszym wyroku, usługi obejmujące udostępnienie lokali mieszkalnych przystosowanych do osób w podeszłym wieku mogą korzystać ze zwolnienia przewidzianego w tym przepisie. Inne usługi świadczone przez ten kompleks mieszkaniowo-usługowy mogą również korzystać z tego zwolnienia, w szczególności pod warunkiem że usługi, które kompleksy mieszkaniowo-usługowe są zobowiązane oferować na mocy odnośnych krajowych przepisów, mają zapewnić osobom w podeszłym wieku wsparcie oraz opiekę oraz odpowiadają usługom, które zgodnie z odpowiednimi przepisami krajowymi zobowiązane są oferować również domy spokojnej starości.

Nie ma w tym zakresie znaczenia, czy podmiot prowadzący kompleks mieszkaniowo-usługowy taki jak będący przedmiotem postępowania głównego otrzymuje subwencje lub jakąkolwiek formę świadczeń lub finansowego udziału ze strony władz publicznych.

Wyrok Trybunału z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie C-64/15 BP Europa SE przeciwko Hauptzollamt Hamburg-Stadt

Odesłanie prejudycjalne - Podatki - Ogólne zasady dotyczące podatku akcyzowego - Dyrektywa 2008/118/WE - Wystąpienie nieprawidłowości w trakcie przemieszczania wyrobów akcyzowych - Przemieszczanie wyrobów akcyzowych w procedurze zawieszenia poboru akcyzy - Wyroby brakujące w momencie dostawy - Pobór podatku akcyzowego w braku dowodu zniszczenia lub utraty wyrobów

*) Artykuł 20 ust. 2 dyrektywy Rady 2008/118/WE z dnia 16 grudnia 2008 r. w sprawie ogólnych zasad dotyczących podatku akcyzowego, uchylającej dyrektywę 92/12/EWG, należy interpretować w ten sposób, że przemieszczanie wyrobów akcyzowych w ramach procedury zawieszenia poboru akcyzy kończy się, w rozumieniu tego przepisu, w sytuacji takiej jak w postępowaniu głównym, w chwili gdy odbiorca tych wyrobów po całkowitym rozładunku środka transportu zawierającego dane wyroby stwierdził, że brakuje części tych wyrobów w stosunku do ilości, jaka miała być dostarczona.

*) Przepisy art. 7 ust. 2 lit. a) w związku z art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/118 należy interpretować w ten sposób, że:

– sytuacje uregulowane w tych przepisach są wyłączone z sytuacji, o której mowa w art. 7 ust. 4 tej dyrektywy, oraz

– okoliczność, iż przepis krajowy transponujący art. 10 ust. 2 dyrektywy 2008/118, taki jak będący przedmiotem postępowania głównego, nie stanowi wyraźnie, że nieprawidłowość regulowana przez ten przepis dyrektywy powinna była spowodować dopuszczenie do konsumpcji danych wyrobów, nie stoi na przeszkodzie stosowaniu tego przepisu krajowego przy stwierdzeniu braków, które bezwzględnie prowadzą do takiego dopuszczenia do konsumpcji.

*) Artykuł 10 ust. 4 dyrektywy 2008/118 należy interpretować w ten sposób, że ma on zastosowanie nie tylko wtedy, gdy całość wyrobów akcyzowych objętych procedurą zawieszenia poboru akcyzy nie dotarła do miejsca przeznaczenia, lecz także w przypadkach, w których tylko część tych wyrobów nie dotarła do miejsca przeznaczenia.

Cła

Wyrok Trybunału z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie C-430/14 Valsts ieņēmumu dienests przeciwko Artūrs Stretinskis

Odesłanie prejudycjalne – Unia celna – Wspólnotowy kodeks celny – Artykuł 29 ust. 1 lit. d) – Ustalanie wartości celnej – Rozporządzenie (EWG) nr 2454/93 – Artykuł 143 ust. 1 lit. h) – Pojęcie „osób powiązanych" do celów ustalenia wartości celnej – Więzi pokrewieństwa lub powinowactwa pomiędzy kupującym będącym osobą fizyczną a dyrektorem spółki, która sprzedała towary

*) Artykuł 143 ust. 1 lit. h) rozporządzenia Komisji (EWG) nr 2454/93 z dnia 2 lipca 1993 r. ustanawiającego przepisy w celu wykonania rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem Komisji (WE) nr 46/1999 z dnia 8 stycznia 1999 r., należy interpretować w ten sposób, że kupującego będącego osobą fizyczną i sprzedającego będącego osobą prawną, w ramach której krewny owego kupującego ma możliwość wywarcia rzeczywistego wpływu na cenę sprzedaży towarów z korzyścią dla kupującego, należy uznać za osoby powiązane w rozumieniu art. 29 ust. 1 lit. d) rozporządzenia Rady (EWG) nr 2913/92 z dnia 12 października 1992 r. ustanawiającego Wspólnotowy kodeks celny, zmienionego rozporządzeniem (WE) nr 82/97 Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 19 grudnia 1996 r.

Zabezpieczenie społeczne

Wyrok Trybunału z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie C-453/14 Vorarlberger Gebietskrankenkasse i Alfred Knauer przeciwko Landeshauptmann von Vorarlberg i Rudolf Mathis

Odesłanie prejudycjalne – Rozporządzenie (WE) nr 883/2004 – Art. 5 – Pojęcie „świadczeń równoważnych" – Równe traktowanie świadczeń emerytalnych z dwóch państw członkowskich EOG – Uregulowanie krajowe uwzględniające świadczenia emerytalne pobierane w innych państwach członkowskich dla celów obliczania wysokości składek na zabezpieczenia społeczne

*) Artykuł 5 lit. a) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 883/2004 z dnia 29 kwietnia 2004 r. w sprawie koordynacji systemów zabezpieczenia społecznego należy interpretować w ten sposób, że w okolicznościach takich jak rozpatrywane w postępowaniu głównym świadczenia emerytalne udzielane z zawodowego systemu emerytalnego państwa członkowskiego i świadczenia emerytalne udzielane z ustawowego systemu innego państwa członkowskiego – gdy oba te systemy są objęte zakresem stosowania tegoż rozporządzenia – stanowią świadczenia równoważne w rozumieniu tego przepisu, jeśli te dwie kategorie świadczeń realizują ten

sam cel zasadzający się na zapewnieniu beneficjentom utrzymania poziomu życia odpowiedniego do tego sprzed przejścia na emeryturę.

Ochrona środowiska

Wyrok Trybunału z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie C-399/14 Grüne Liga Sachsen e.V. i in. przeciwko Freistaat Sachsen.

Odesłanie prejudycjalne - Dyrektywa 92/43/EWG - Artykuł 6 ust. 2-4 - Umieszczenie terenu w wykazie obszarów mających znaczenie dla Wspólnoty po udzieleniu zezwolenia na przedsięwzięcie, lecz przed rozpoczęciem jego realizacji - Badanie przedsięwzięcia po umieszczeniu terenu we wspomnianym wykazie - Wymogi dotyczące tego badania - Konsekwencje zakończenia przedsięwzięcia dla wyboru alternatyw.

*) Artykuł 6 ust. 2 dyrektywy Rady 92/43/EWG z dnia 21 maja 1992 r. w sprawie ochrony siedlisk przyrodniczych oraz dzikiej fauny i flory należy interpretować w ten sposób, że plan lub przedsięwzięcie, które nie jest bezpośrednio związane z zagospodarowaniem terenu lub nie jest do tego konieczne i na które przed umieszczeniem danego terenu w wykazie terenów mających znaczenie dla Wspólnoty udzielono zezwolenia w następstwie badania niespełniającego wymogów określonych w art. 6 ust. 3 tej dyrektywy, musi zostać poddane przez właściwe władze następczej ocenie jego oddziaływania na ten teren, jeżeli ocena ta stanowi jedyne odpowiednie działanie w celu uniknięcia sytuacji, w której realizacja wspomnianego planu lub przedsięwzięcia spowoduje pogorszenie stanu siedlisk lub niepokojenie gatunków mogące mieć istotne skutki w świetle celów tej dyrektywy. Do sądu odsyłającego należy sprawdzenie, czy takie przesłanki zostały spełnione.

*) Artykuł 6 ust. 2 dyrektywy 92/43 należy interpretować w ten sposób, że jeżeli w okolicznościach takich jak te w postępowaniu głównym konieczne okaże się przeprowadzenie następczej oceny oddziaływania na dany teren planu lub przedsięwzięcia, którego realizacja rozpoczęła się po umieszczeniu tego terenu w wykazie terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, ocena ta powinna zostać dokonana zgodnie z wymogami art. 6 ust. 3 tej dyrektywy. Taka ocena powinna uwzględniać wszystkie elementy istniejące w momencie umieszczenia tego terenu w wykazie terenów mających znaczenie dla Wspólnoty, jak również wszystkie skutki, które nastąpiły lub mogą nastąpić w wyniku częściowej lub całkowitej realizacji tego planu lub tego przedsięwzięcia w odniesieniu do wspomnianego terenu po tym momencie.

*) Dyrektywę 92/43 należy interpretować w ten sposób, że w przypadku gdy przeprowadza się nowe badanie oddziaływania na teren w celu konwalidacji wad stwierdzonych w odniesieniu do oceny wstępnej dokonanej przed umieszczeniem tego terenu w wykazie terenów mających znaczenie dla Wspólnoty lub w odniesieniu do oceny następczej na podstawie art. 6 ust. 2 dyrektywy 92/43, mimo że plan lub przedsięwzięcie zostały już zrealizowane, wymogi kontroli dokonywanej w ramach takiego badania nie mogą zostać zmienione z tego powodu, że decyzja w sprawie udzielenia zezwolenia na ten plan lub to przedsięwzięcie była natychmiast wykonalna, a wniosek o zastosowanie środków tymczasowych został oddalony i od orzeczenia w przedmiocie tego oddalenia nie przysługuje już środek zaskarżenia. Ponadto owo badanie powinno uwzględniać ryzyko pogorszenia stanu siedlisk lub niepokojenia gatunków mogących mieć istotne skutki w rozumieniu art. 6 ust. 2 tej dyrektywy, które to ryzyko ewentualnie wystąpiło w związku z realizacją spornego planu lub przedsięwzięcia.

*) Artykuł 6 ust. 4 dyrektywy 92/43 należy interpretować w ten sposób, że wymogi kontroli dokonywanej w ramach oceny alternatywnych rozwiązań nie mogą zostać zmienione z tego powodu, że plan lub przedsięwzięcie zostały już zrealizowane.

Prawo telekomunikacyjne

Wyrok Trybunału z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie C-395/14 Vodafone GmbH przeciwko Bundesrepublik Deutschland.

Odesłanie prejudycjalne - Wspólne ramy regulacyjne sieci i usług łączności elektronicznej - Dyrektywa 2002/21/WE - Artykuł 7 ust. 3 - Postępowanie konsolidacyjne na wewnętrznym rynku łączności elektronicznej - Dyrektywa 2002/19/WE - Artykuły 8 i 13 - Operator wskazany jako posiadający znaczącą pozycję na rynku - Obowiązki nałożone przez krajowe organy regulacyjne - Kontrola cen i obowiązki związane z systemem księgowania kosztów - Zezwolenia na pobieranie opłat za zakańczanie połączeń w sieciach telefonii komórkowej.

*) Artykuł 7 ust. 3 dyrektywy 2002/21/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 7 marca 2002 r. w sprawie wspólnych ram regulacyjnych sieci i usług łączności elektronicznej (dyrektywy ramowej) należy interpretować w ten sposób, że jeżeli krajowy organ regulacyjny zobowiązał operatora, który został wskazany jako mający znaczącą pozycję rynkową, do świadczenia usług zakańczania połączeń w sieciach telefonii komórkowej i w odniesieniu do pobieranych za nie opłat ustanowił obowiązek uzyskania zezwolenia zgodnie z postępowaniem przewidzianym w tym przepisie, to ów krajowy organ regulacyjny jest ponownie zobowiązany do przeprowadzenia tego postępowania przed każdym wydaniem temu operatorowi zezwolenia na pobieranie wspomnianych opłat, jeżeli owo zezwolenie może mieć wpływ na wymianę handlową pomiędzy państwami członkowskimi w rozumieniu tego przepisu.

Własność przemysłowa

Wyrok Trybunału z dnia 21 stycznia 2016 r. w sprawie C-75/15 Viiniverla Oy przeciwko Sosiaali- ja terveysalan lupa- ja valvontavirasto

Odesłanie prejudycjalne – Ochrona oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych – Rozporządzenie (WE) nr 110/2008 – Artykuł 16 lit. b) – Przywołanie – Okowita z cydru produkowana w Finlandii i występująca w obrocie pod nazwą „Verlados” – Chronione oznaczenie geograficzne „Calvados”

*) Artykuł 16 lit. b) rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (WE) nr 110/2008 z dnia 15 stycznia 2008 r. w sprawie definicji, opisu, prezentacji, etykietowania i ochrony oznaczeń geograficznych napojów spirytusowych oraz uchylającego rozporządzenie Rady (EWG) nr 1576/89 należy interpretować w ten sposób, że w celu ustalenia, czy zaistniało „przywołanie” w rozumieniu tego przepisu, sąd krajowy musi odnieść się do sposobu postrzegania przeciętnego konsumenta, właściwie poinformowanego oraz dostatecznie uważnego i rozsądnego, przy czym to ostatnie pojęcie należy rozumieć jako określające konsumenta europejskiego, a nie jedynie konsumenta państwa członkowskiego, w którym wytwarzany jest wyrób dający sposobność do przywołania chronionego oznaczenia geograficznego.

*) Artykuł 16 lit. b) rozporządzenia nr 110/2008 należy interpretować w ten sposób, że w celu dokonania oceny, czy nazwa „Verlados” stanowi „przywołanie” – w rozumieniu tego przepisu – chronionego oznaczenia geograficznego „Calvados” dla analogicznych wyrobów, sąd odsyłający musi wziąć pod uwagę pokrewieństwo fonetyczne i wizualne tych nazw, a także elementy mogące ewentualnie wskazywać, że takie pokrewieństwo nie jest wynikiem zbiegu okoliczności, ażeby ustalić, czy w sytuacji gdy przeciętny konsument europejski, właściwie poinformowany oraz dostatecznie uważny i rozsądny, zetknie się z tą nazwą produktu, w jego umyśle powstanie

wyobrażenie wyrobu określanego chronionym oznaczeniem geograficznym.

*) Artykuł 16 lit. b) rozporządzenia nr 110/2008 należy interpretować w ten sposób, że używanie nazwy uznanej za „przywołanie" – w rozumieniu tego przepisu – oznaczenia geograficznego wymienionego w załączniku III do tego rozporządzenia nie może zostać dopuszczone nawet w braku jakiegokolwiek prawdopodobieństwa wprowadzenia w błąd.

Zamówienia publiczne

Wyrok Trybunału z dnia 14 stycznia 2016 r. w sprawie C-234/14 «Ostas celtnieks» SIA przeciwko Talsu novada pašvaldība i Iepirkumu uzraudzības birojs.

Odesłanie prejudycjalne - Zamówienia publiczne - Dyrektywa 2004/18/WE - Sytuacja ekonomiczna i finansowa - Kwalifikacje techniczne lub zawodowe - Artykuł 47 ust. 2 i art. 48 ust. 3 - Specyfikacja istotnych warunków zamówienia nakładająca na oferenta obowiązek zawarcia umowy o partnerstwie lub utworzenia spółki jawnej z podmiotami, na których zdolnościach polega.

*) Artykuł 47 ust. 2 i art. 48 ust. 3 dyrektywy 2004/18/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 31 marca 2004 r. w sprawie koordynacji procedur udzielania zamówień publicznych na roboty budowlane, dostawy i usługi należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one temu, aby instytucja zamawiająca mogła w specyfikacji istotnych warunków zamówienia dotyczących postępowania o udzielenie zamówienia publicznego nałożyć na oferenta, który polega na zdolnościach innych podmiotów, obowiązek zawarcia z tymi podmiotami umowy o partnerstwie lub utworzenia z nimi spółki jawnej przed udzieleniem wspomnianego zamówienia.

Wyrok Trybunału z dnia 28 stycznia 2016 r. w sprawie C-50/14 Consorzio Artigiano Servizio Taxi e Autonoleggio (CASTA) i in. przeciwko Azienda sanitaria locale di Ciriè, Chivasso e Ivrea (ASL TO4) i Regione Piemonte

Odesłanie prejudycjalne - Zamówienia publiczne - Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE - Dyrektywa 2004/18/WE - Usługi transportu sanitarnego - Ustawodawstwo krajowe upoważniające lokalne organy służby zdrowia do powierzenia zadań w zakresie transportu sanitarnego spełniającym wymogi prawne i zarejestrowanym stowarzyszeniom wolontariackim w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia, bez ogłoszenia o zamówieniu, za zwrot poniesionych kosztów - Dopuszczalność

*) Artykuły 49 TFUE i 56 TFUE należy interpretować w ten sposób, że nie sprzeciwiają się one uregulowaniu krajowemu, które, tak jak to rozpatrywane w postępowaniu głównym, pozwala organom władzy lokalnej powierzyć stowarzyszeniom wolontariackim świadczenie usług transportu sanitarnego w drodze bezpośredniego udzielenia zamówienia, bez jakiegokolwiek ogłoszenia o zamówieniu, o ile ramy prawne i umowne, w których prowadzona jest działalność tychże organizacji, faktycznie przyczyniają się do realizacji celu społecznego, a także celów solidarności oraz efektywności budżetowej.

*) W przypadku, gdy państwo członkowskie pozwala organom władzy publicznej korzystać bezpośrednio ze stowarzyszeń wolontariackich w celu wykonania pewnych zadań, organ władzy publicznej, który zamierza zawrzeć umowę z takimi stowarzyszeniami, nie jest zobowiązany na mocy prawa Unii do uprzedniego porównania ofert różnych stowarzyszeń.

*) W przypadku, gdy państwo członkowskie, które pozwala organom władzy publicznej korzystać bezpośrednio ze stowarzyszeń wolontariackich w celu wykonania pewnych zadań, upoważnia takie stowarzyszenia do wykonywania działalności gospodarczej w pewnym zakresie, w gestii tego państwa

członkowskiego pozostaje ustanowienie ograniczeń, w ramach których ta działalność może być prowadzona. Ograniczenia te muszą niemniej gwarantować, że omawiana działalność gospodarcza będzie miała charakter uboczny w stosunku do całej działalności takich stowarzyszeń i że będzie prowadzona w celu wsparcia ich działalności wolontariackiej.

Orzeczenia Europejskiego Trybunału Praw Człowieka*

[*) Podstawę opracowania not dotyczących orzeczeń ETPC stanowią noty informacyjne MSZ oraz informacje, w tym teksty orzeczeń, zawarte w bazie HUDOC]

Wyrok (Izby) z 28 stycznia 2016 r. (skarga nr 65480/10) Partei Die Friesen przeciwko Niemcom

Brak naruszenia art. 14 EKPC I art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC – Zakaz dyskryminacji (art. EKPC) – Art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC 1 – prawo do wolnych wyborów – udział w wyborach

Skarżąca partia polityczna reprezentująca interesy mniejszości narodowej Fryzów, działająca w kraju związkowym Dolnej Saksonii zwróciła się do premiera rządu krajowego z wnioskiem o zwolnienie z konieczności przekroczenia w wyborach w 2008 r. progu 5 % głosów. Wniosek został załatwiony odmownie. W wyborach tych partia uzyskała 0.3% wszystkich ważnie oddanych głosów i nie uzyskała mandatu w parlamencie krajowym.

W skardze do ETPC skarżąca zarzuciła, że 5% próg naruszał jej prawo do udziału w wyborach w niedyskryminowany sposób, co narusza art. 14 EKPC w zw. z art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC.

ETPC wskazał, że próg wyborczy może wywoływać u potencjalnych wyborców efekt zniechęcający ich do oddawania głosów na partię polityczną, która nie przekroczy progu. Chociaż sama instytucja progu nie wchodzi w zakres art. 14 EKPC w zw. z art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC, ETPC zdecydował się ocenić czy zastosowanie takiego progu do skarżącej partii politycznej naruszało powyższe przepisy. W tym względzie, poza sporem pozostawało, że skarżąca partia nie była traktowana inaczej (odmiennie) niż inne małe partie polityczne biorące udział w wyborach w Dolnej Saksonii.

Co do zagadnienia, czy sytuacja skarżącej partii, tak jak ona na to wskazywała, była analogiczna do sytuacji uprzywilejowanych mniejszościowych partii politycznych, które brały udział w wyborach w dwóch innych krajach związkowych, ETPC zauważył, że na mocy federalnego prawa wyborczego wszystkie partie polityczne mniejszości narodowych cieszą się takimi samymi przywilejami w wyborach federalnych. Jednakże, gdy chodzi o udział w wyborach na szczeblu kraju związkowego, Sąd Konstytucyjny Dolnej Saksonii uznał, że z prawa konstytucyjnego obowiązującego w Dolnej Saksonii nie wypływał obowiązek zwalniania partii mniejszości narodowych z progu wyborczego w wyborach na poziomie kraju związkowego. W świetle niemieckiego prawa z suwerenności krajów związkowych wynika, że decyzje parlamentów krajów związkowych co do zwolnienia partii mniejszości narodowych z konieczności przekroczenia progu wyborczego nie mają żadnego wpływu na pozycję partii politycznych mniejszości narodowych działających poza ich terytorialną właściwością. Stąd sytuacja skarżącej partii nie była analogiczna do sytuacji partii politycznych innych mniejszości narodowych (Duńczyków i Serbołużyczan), ponieważ nie biorą one udziału w wyborach krajowych w Dolnej Saksonii.

Co do kwestii, czy sytuacja skarżącej partii była znacząco różna od innych małych partii politycznych w Dolnej Saksonii, ETPC przyjął, że liczba Fryzów zamieszkujących

ten kraj nie była wystarczająca do przekroczenia progu wyborczego nawet gdyby wszyscy Fryzowie oddali swój głos na skarżącą partię polityczną. Jednakże, sytuacja skarżącej pod tym względem była podobna do sytuacji tych partii, które koncentrowały się wokół reprezentacji liczbowo małych grup interesów definiowanych według kryteriów takich, jak wiek, wyznanie czy zawód. Wady w procesie wyborczym była zatem oparte na wybranej koncepcji reprezentacji interesów wyłącznie małej grupy ludności, a za taką koncepcję nie można czynić odpowiedzialnym państwa-strony EKPC.

Na koniec ETPC zbadał, czy skarżąca partia była dyskryminowana jako partia o charakterze reprezentacji mniejszości narodowej. Od czasu przyjęcia, że utworzenie zrzeszenia mającego na celu wyrażanie i promowanie tożsamości mniejszości narodowej może być pomocne przy wspieraniu mniejszości w zachowywaniu i utrzymywaniu jej praw, zagadnienie to było wiązane z pytaniem, czy pod rządami EKPC, partie polityczne mniejszości narodowych powinny być traktowane odmiennie od partii politycznych reprezentujących inne określone interesy. W orzeczeniu w sprawie Magnago i Südtiroler Volkspartei przeciwko Włochom (postanowienie z 15 kwietnia 1996 r., skarga nr 25035/94) była Komisja Praw Człowieka stwierdziła, że EKPC "nie zmusza Umawiających się Stron do zapewnienia pozytywnej dyskryminacji mniejszości". Z kolei Konwencja ramowa [Rady Europy] o ochronie mniejszości narodowych z 1998 r. kładzie nacisk na udział mniejszości narodowych w życiu publicznym. Chociaż możliwość zwolnienia z osiągnięcia minimalnego progu była prezentowana jako jedna z opcji, wykładnia reprezentowana przez Komitet Doradczy Konwencji Ramowej oraz Komisję Wenecką poszła w kierunku takim, że progi wyborcze powinny być projektowane tak, aby nie dotykać mniejszości narodowych. Jednakże z Konwencji Ramowej nie wypływa w sposób jasny i wiążący obowiązek zwalniania partii mniejszości z progu wyborczego. W konsekwencji, EKPC interpretowana nawet w świetle Konwencji ramowej nie wzywa jej stron do zróżnicowanego traktowania na korzyść partii mniejszościowych. W konsekwencji ETPC nie stwierdził naruszenia art. 14 w zw. z art. 3 Protokołu nr 1 do EKPC.

Wyrok (Izby) z dnia 19 stycznia 2016 r. w sprawie Kalda przeciwko Estonii (skarga nr 17429/10)

Naruszenie art. 10 EKPC- Swoboda wypowiedzi – wolność pozyskiwania informacji – pobyt w więzieniu

Skargę do ETPC wniósł obywatel Estonii, który odbywa karę dożywotniego pozbawienia wolności. Administracja więzienia, w którym przebywa, odmówiła mu dostępu do trzech stron internetowych prowadzonych przez Radę Europy oraz estońskie ministerstwo sprawiedliwości i parlament estoński, które zawierają treść, tłumaczenia i omówienia orzecznictwa ETPC, a także inne informacje prawne.
W skardze do ETPC skarżący wskazał, że wiedza zawarta na tych stronach była mu potrzebna do przygotowania się do postępowań, które toczą się w sprawach przeciwko niemu, a odmowa dostępu do tych informacji skutkowała naruszeniem jego prawa do wolności wypowiedzi, gwarantowanego w art. 10 EKPC.

Rząd estoński w prezentowanym przed ETPC stanowisku twierdził, że odmowa dostępu do spornych stron była uzasadniona względami bezpieczeństwa oraz względami ekonomicznymi. Wyjaśnił, że więźniowie estońscy mogą mieć dostęp do wybranych stron internetowych, które nie obejmują jednak spornych stron.

Sąd Najwyższy Estonii uznał, że przyznanie dostępu do kolejnych stron internetowych mogłoby zwiększyć ryzyko niedozwolonej komunikacji osadzonych więźniów ze światem zewnętrznym oraz koszty monitorowania i kontroli ich aktywności w sieci.

ETPC nie podzielił powyższej argumentacji i stwierdził naruszenie art. 10 EKPC, wskazując, że skarżący wystąpił o dostęp do stron internetowych, które są dostępne

publicznie. W tym miejscu ETPC przypomniał znaczenie rozpowszechniania informacji przez Internet, w szczególności w takich państwach jak Estonia, gdzie urzędowa publikacja aktów prawnych odbywa się wyłącznie w formie elektronicznej. Trybunał uznał wprawdzie, że art. 10 EKPC nie gwarantuje więźniom dostępu do Internetu, ponieważ odosobnienie również w tym zakresie jest konsekwencją pozbawienia wolności, to jednak stwierdził, że w przypadku gdy przyznano więźniom taki dostęp, to odmowa dostępu do określonych stron internetowych stanowić będzie ingerencję w prawo gwarantowane w art. 10 EKPC i musi zostać odpowiednio uzasadniona. ETPC wskazał, że skarżący wnioskował o dostęp do stron internetowych dotyczących jego praw podstawowych, z których korzystały organy wymiaru sprawiedliwości w postępowaniach toczących się przeciwko skarżącemu. ETPC wskazał, że koszty, na które powołał się krajowy Sąd Najwyższy, zostały już poniesione, skoro więźniowie korzystają w ograniczonym zakresie z dostępu do Internetu.

ETPC uznał także, że sądy krajowe nie przeprowadziły żadnej analizy wskazywanych przez nie zagrożeń o charakterze ogólnym, jakie miałyby wypływać z faktu udostępnienia skarżącemu publicznie dostępnych baz danych i informacji prawnych opublikowanych na oficjalnych stronach instytucji państwowych i Rady Europy. W ocenie ETPC argumentacja przedstawiona przez rząd estoński były niewystarczająca, by uznać odmowę skarżącemu dostępu do powszechnie dostępnych baz informacji prawnej za zasadną, co w konsekwencji oznacza, że odmowa ta stanowiła naruszenie art. 10 EKPC i nie była konieczna w społeczeństwie demokratycznym.

Nowe pytania prejudycjalne polskich sądów administracyjnych

Postanowienie NSA z 27 stycznia 2016 r., sygn. akt I FSK 1398/14

„Czy art. 146 ust. 1 lit. b), art. 147 oraz art. 131 i art. 273 dyrektywy 2006/112/WE Rady z dnia 28 listopada 2006 r. w sprawie wspólnego systemu podatku od wartości dodanej (Dz. Urz. UE 2006r. Nr L 347, s. 1) należy interpretować w ten sposób, że sprzeciwiają się one uregulowaniom krajowym wyłączającym zastosowanie zwolnienia w stosunku do podatnika, który nie spełnia warunku osiągnięcia odpowiedniego pułapu obrotów za poprzedni rok podatkowy, jak również nie posiada zawartej umowy z podmiotem uprawnionym do zwrotu podatku podróżnym?”